

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 5 februari 1916 kl. 4.30 e. m.

Utlåtande angående regleringen av utgifterna under riksstatens tredje huvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet.

(1:a avd.)

Departementet.

1:o) I den till riksdagen den 14 januari 1916 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t i punkten 1 under tredje huvudtiteln föreslagit riksdagen att till provisorisk lönereglering för befattningshavare i utrikesdepartementet, i enlighet med de av chefen för justitiedepartementet tillstyrkta grunder och på de av honom förordade villkor, å extra stat för år 1917 bevilja ett förslagsanslag av 21,523 kronor, varav högst 543 kronor må användas till höjning av vikariatsersättning under semester.

*Provisorisk
lönereglering
för utrikes-
departemen-
tet.
(Extra
anslag.)
[1.]**

Under hänvisning till vad departementschefen i ärendet anført å sid. 2 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden den 14 januari 1916 får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *provisorisk lönereglering för befattningshavare i utrikesdepartementet*, i enlighet med de enligt statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden den 14 januari 1916 av chefen för justitiedepartementet tillstyrkta grunder och på de av honom förordade villkor, å extra stat för år 1917 bevilja ett förslagsanslag av 21,523 kronor, varav högst 543 kronor må användas till höjning av vikariatsersättning under semester.

---

*) Hänvisar till punkt i statsverkspropositionen.

Förstärkning av utrikesdepartementets arbetskrafter m. m.
(Extra anslag.)

2:o) Kungl. Maj:t har i punkt 2 av denna huvudtitel föreslagit riksdagen att till förstärkning av utrikesdepartementets arbetskrafter m. m., i enlighet med förslag, som framdeles kommer att underställas riksdagens prövning, bland de extra anslagen för år 1917 beräkna ett belopp av 38,000 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva yttrande, vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

[2.]

anmäla.

Avlöning åt kvinnliga biträden i utrikesdepartementet.
(Extra anslag.)

3:o) I punkt 3 av denna huvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att å extra stat för år 1917 till avlöning åt kvinnliga biträden i utrikesdepartementet anvisa ett belopp av 14,400 kronor.

Departementschefens yttrande i ärendet återfinnes å sid. 3—4 av åberopade statsrådsprotokollet.

[3.]

Å 1916 års riksstat är för avlöning av kvinnliga biträden i utrikesdepartementet uppfört ett anslag av 10,400 kronor. Kungl. Maj:t har nu begärt ökning av detta anslag med 4,000 kronor för beredande av avlöning efter den högsta (tredje) lönegraden åt ytterligare två kvinnliga biträden, som under år 1915 blivit anställda med tjänstgöring det ena på rättsavdelningen och det andra på handelsavdelningen.

Vid prövningen av detta förslag har utskottet utgått från nödvändigheten av att vid inrättande av nya kvinnliga biträdesbefattningar av tredje lönegraden framgå med stor försiktighet på grund av de konsekvenser det skulle kunna medföra, därest icke i de enskilda fallen gränserna för användningen av ifrågavarande avlöningstyp noga upprätthållas. I avseende härå vill utskottet erinra om att 1914 års förra riksdag i sitt principuttalande angående den då till införande föreslagna nya avlöningstypen (Riksdagens skrivelse nr 6, p. 48) framhållit, att vid bedömandet av frågan, om en ny biträdesbefattning skall bliva av tredje graden, huvudvikten bör läggas därpå, huruvida arbetet vid den nya tjänsten är av väsentligt mera krävande art och förenat med betydligt större ansvar än vad förhållandet är eller avsetts att vara med biträdesbefattningarna i andra aflöningsgraden.

Med hänsyn härtill finner sig utskottet i den nu föreliggande frågan visserligen kunna tillstyrka 3:e gradens avlöning åt biträdet å rättsavdelningen, men har icke funnit tillräckliga skäl anförda för att biträdet å handelsavdelningen skulle erhålla högre avlöning än efter 2:a graden eller

1,600 kronor. Då skillnaden mellan en avlöning i 2:a och 3:e graden utgör 400 kronor, torde anslaget böra bestämmas till 400 kronor lägre än Kungl. Maj:t föreslagit eller sålunda till 14,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må på extra stat för år 1917 till
avlöning åt kvinnliga biträden i utrikesdepartementet an-
visa ett belopp av 14,000 kronor.

Sveriges representation i utlandet.

4:o) Kungl. Maj:t har i punkt 4 av denna huvudtitel föreslagit riks- *Beskicknin-*
dagen att *gar och kon-*
dels uppföra avlöning för en kanslist vid beskickningen i Buenos *sulat.*
Aires med 7,500 kronor, därav 2,400 kronor i lön, 600 kronor i tjänst- *(Ordinarie*
göringspenningar och 4,500 kronor i ortstillägg; *anslag.)*
[4.]

dels höja generalkonsulns i London avlöning med 3,000 kronor till 24,000 kronor, därav 6,600 kronor i lön, 3,000 kronor i tjänstgöringspenningar och 14,400 kronor i ortstillägg;

dels, i stället för den i staten för beskickningar och konsulat uppförda avlöning, 15,000 kronor, för en konsul i Moskwa, uppföra avlöning för en generalkonsul därstädes med 24,000 kronor, därav 6,600 kronor i lön, 3,000 kronor i tjänstgöringspenningar och 14,400 kronor i ortstillägg, innefattande även kostnaden för kanslilokal;

dels uppföra avlöning för en kanslist vid generalkonsulatet i Moskwa med 5,000 kronor, därav 2,400 kronor i lön, 600 kronor i tjänstgöringspenningar och 2,000 kronor i ortstillägg;

dels, i stället för den i staten för beskickningar och konsulat uppförda avlöning, 19,000 kronor, för en konsul i Montreal, uppföra avlöning för en generalkonsul därstädes med 26,000 kronor, därav 6,600 kronor i lön, 3,000 kronor i tjänstgöringspenningar och 16,400 kronor i ortstillägg;

dels ock uppföra avlöning för en kanslist vid generalkonsulatet i Montreal med 7,500 kronor, därav 2,400 kronor i lön, 600 kronor i tjänstgöringspenningar och 4,500 kronor i ortstillägg;

kommande, i händelse av bifall till denna framställning, ordinarie anslaget beskickningar och konsulat, nu uppgående till 1,042,300 kronor, att höjas med 39,000 kronor till 1,081,300 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet hänvisas till statsrådsprotokollet, sid. 4—14.

Innan utskottet närmare ingår på föreliggande förslag beträffande beskickningar och konsulat, får utskottet erinra om ett jämnväl av departementschefen åberopat uttalande vid 1915 års riksdag vid behandling av då väckta motioner om åtgärder till hjälp för Sveriges handel, industri och sjöfart efter världskrigets upphörande.

Riksdagens vederbörande utskott, till vilka dessa motioner hänskjuts, framhöllo nämligen i sina utlåtanden, bland annat, hurusom en av statsmakternas viktigaste uppgifter för handelns och exportens främjande torde vara att tillse, det rikets representation utomlands genom konsulter eller handelsattachéer motsvarade de olika exportmarknadernas krav, samt att därvid kunde ifrågasättas, huruvida icke denna representation kunde vara i behov av förstärkning, eller omflyttningar lämpligen borde göras. I enlighet med utskottens hemställan och kamrarnas beslut avlät riksdagen den 30 april 1915 skrivelse i ämnet till Kungl. Maj:t.

Med inrättandet av den ifrågasatta kanslistbefattningen vid beskickningen i Buenos Aires har avsetts att bereda nämnda beskickning det tillskott i arbetskraft, som ansetts nödvändigt, då numera någon handelsattaché icke är därstädes anställd. I händelse sådant befinner lämpligt, särskilt med avseende å beskickningens skötsel under ministerresidentens frånvaro, kan, enligt vad departementschefen meddelat, den ifrågavarande kanslisten tilläggas diplomatisk grad såsom andre legationssekreterare.

Då utskottet funnit en kanslistbefattning vid nämnda beskickning behöfelig och ej haft något att erinra mot den föreslagna avlöningen vid densamma, får utskottet tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Kungl. Maj:t har vidare föreslagit, att generalkonsulns i London avlöning, som år 1906 vid den då företagna omorganisationen av vår diplomatiska och konsulära representation bestämdes till 21,000 kronor, skulle höjas med 3,000 kronor till 24,000 kronor eller samma belopp, vartill avlöningen före nyssnämnda omorganisation var bestämd. Till stöd härför har framhållits, att även före inträdandet av den genom rådande krigsförhållanden betingade dyrtid levnadskostnaderna i London voro avsevärt högre än vid den tid, då den nuvarande lönen fastställdes.

Med hänsyn till nämnda förhållande och övriga på frågan inverkan- de omständigheter har utskottet ansett sig icke böra motsätta sig den sålunda begärda avlöningsförhöjningen.

Vid det ifrågasatta lönade generalkonsulatet i Moskwa hava avlöningsförmånerna med hänsyn till de höga levnadskostnaderna i Ryssland

föreslagits till sammanlagt 24,000 kronor, därav 6,600 kronor i lön, 3,000 kronor i tjänstgöringspenningar samt 14,400 kronor i ortstillägg, det sistnämnda innefattande jämväl ersättning för hållande av kansli-lokal. Utskottet, som funnit det välbetänkt att inrätta ett nytt lönat generalkonsulat i Ryssland genom förändrande av konsulatet i Moskwa till generalkonsulat, har icke haft något att erinra mot de föreslagna löneförmånerna. Utskottet vill i detta sammanhang framhålla angelägenheten av att kansli-lokalen förläggas till en ur merkantil och annan synpunkt lämplig del av staden.

Upprättandet i samband med nyssnämnda förändring av en kanslistbefattning vid det blivande generalkonsulatet i Moskwa har utskottet funnit vara av förhållandena påkallat och då de av Kungl. Maj:t angivna avlöningsförmånerna vid befattningen icke föranlett någon erinran från utskottets sida, får utskottet tillstyrka, vad Kungl. Maj:t i detta avseende hemställt.

Vidkommande härefter frågan om upprättandet av ett lönat generalkonsulat i Montreal har departementschefen framhållit, bland annat, den stegrade betydelse konsulatet därstädes visat sig äga samt den befogenhet, som jämlikt § 11 konsulförordningen tilldelats postens innehavare i förhållande till samtliga i Brittiska Nordamerika anställda konsulat-tjänstemän, varigenom konsulatets verksamhetsområde faktiskt kommit att omfatta, förutom Canada, jämväl British Columbia. Vidare har departementschefen anför, att den till innehavaren av konsulsposten i Montreal för närvarande utgående lön, 19,000 kronor förutom två ålderstillägg, enligt vad vid flera tillfällen och från skilda håll vitsordats, icke torde motsvara vad levnadskostnaderna i Canada betinga. För den nye generalkonsuln har föreslagits en avlöning av 26,000 kronor, därav 6,600 kronor lön, 3,000 kronor tjänstgöringspenningar och 16,400 kronor ortstillägg. Vidare har föreslagits, att kontorskostnadsersättningen, som nu utgör 3,200 kronor, skulle ökas med 800 kronor till 4,000 kronor samt att en kanslistbefattning skulle inrättas vid generalkonsulatet, förenad med en avlöning av 7,500 kronor jämte rätt till samma ålderstillägg, som enligt stat tillkomma utom Europa anställd kanslist.

Utskottet, som i punkt 7:o) här nedan återkommer till frågan om kontorskostnadsersättningens höjning, har icke ansett sig böra framställa någon erinran mot vad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit rörande upprättande av ett lönat generalkonsulat i Montreal och vad därmed sammanhänger.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må från och med år 1917

a) uppföra avlöning för en kanslist vid beskickningen i Buenos Aires med 7,500 kronor, därav 2,400 kronor i lön, 600 kronor i tjänstgöringspenningar och 4,500 kronor i ortstillägg;

b) höja generalkonsulns i London avlöning med 3,000 kronor till 24,000 kronor, därav 6,600 kronor i lön, 3,000 kronor i tjänstgöringspenningar och 14,400 kronor i ortstillägg;

c) i stället för den i staten för beskickningar och konsulat uppförda avlöning, 15,000 kronor, för en konsul i Moskwa, uppföra avlöning för en generalkonsul därstädes med 24,000 kronor, därav 6,600 kronor i lön, 3,000 kronor i tjänstgöringspenningar och 14,400 kronor i ortstillägg, innefattande även kostnaden för kansli-lokal;

d) uppföra avlöning för en kanslist vid general-konsulatet i Moskwa med 5,000 kronor, därav 2,400 kronor i lön, 600 kronor i tjänstgöringspenningar och 2,000 kronor i ortstillägg;

e) i stället för den i staten för beskickningar och konsulat uppförda avlöning, 19,000 kronor, för en konsul i Montreal, uppföra avlöning för en generalkonsul därstädes med 26,000 kronor, därav 6,600 kronor i lön, 3,000 kronor i tjänstgöringspenningar och 16,400 kronor i ortstillägg;

f) uppföra avlöning för en kanslist vid general-konsulatet i Montreal med 7,500 kronor, därav 2,400 kronor i lön, 600 kronor i tjänstgöringspenningar och 4,500 kronor i ortstillägg;

kommande, i händelse av bifall till dessa förslag, ordinarie anslaget beskickningar och konsulat, nu uppgående till 1,042,300 kronor, att höjas med 39,000 kronor till 1,081,300 kronor.

Upprättan-
de av nya
konsulat i
Ryssland.

5:o) Kungl. Maj:t har i punkt 5 av denna huvudtitel föreslagit riksdagen att å extra stat för år 1917 till upprättande av nya konsulat i Ryssland anvisa 45,000 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att framdeles

(Extra
anslag.)

[5.]

bestämma de platser, där ifrågavarande konsulat böra förläggas, ävensom de distrikt, som böra tilldelas dem.

Utreddningen i ärendet förekommer å sid. 15 av statsrådsprotokollet.

Med hänvisning till det vid 1915 års riksdag gjorda uttalande, som utskottet i punkt 4:o) här ovan omnämmt, får utskottet tillstyrka förevarande framställning.

Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må på extra stat för år 1917 till upprättande av nya konsulat i Ryssland anvisa 45,000 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att framdeles bestämma de platser, där ifrågavarande konsulat böra förläggas, ävensom de distrikt, som böra tilldelas dem.

6:o) I anledning av vad Kungl. Maj:t under punkt 6 av denna huvudtitel föreslagit, får utskottet hemställa,

*Personligt
lönetillägg.
(Extra
anslag.)*

att riksdagen må såsom extra anslag för år 1917 till *personligt lönetillägg åt kanslisten vid beskickningen i Madrid och Lissabon B. C. T. Molin* bevilja 1,000 kronor.

[6.]

7:o) Under punkt 7 av denna huvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, att ordinarie anslaget kontorskostnadsersättningar åt lönade konsuler, nu uppgående till 35,200 kronor, må från och med år 1917 höjas med 800 kronor till 36,000 kronor.

*Kontorskost-
nadsersätt-
ningar åt
lönade kon-
suler.*

Departementschefens yttrande beträffande detta anslag förekommer å sid. 16 av statsrådsprotokollet.

*(Ordinarie
anslag.)*

[7.]

Den till konsulsposten i Montreal för närvarande anslagna kontorskostnadsersättningen uppgår till 3,200 kronor. Såsom i punkt 4:o) här ovan omnämnes, har Kungl. Maj:t föreslagit, att ett lönat generalkonsulat skulle upprättas därstädes. Utskottet, som tillstyrkt detta förslag, får nu jämväl förorda den anslagsökning, som erfordras för höjande av nyssberörda kontorskostnadsersättning med 800 kronor till 4,000 kronor.

Utskottet hemställer sålunda,

att ordinarie anslaget kontorskostnadsersättningar åt lönade konsuler, nu uppgående till 35,200 kronor, må från och med år 1917 höjas med 800 kronor till 36,000 kronor.

*Ersättningar till olö-
nade konsu-
ler och vice-
konsuler.
(Ordinarie
anslag.)*

8:o) Under punkt 8 av denna huvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, att ordinarie förslagsanslaget ersättningar till olönade konsuler och vicekonsuler, nu uppgående till 70,000 kronor, må från och med år 1917 höjas med 5,250 kronor till 75,250 kronor.

Departementschefens yttrande i ämnet återfinnes å sid. 16—17 av statsrådsprotokollet.

[8.]

Emot denna framställning, varmed avses att bringa förevarande förslagsanslags belopp närmare i överensstämmelse med utgifterna från det samma än vad för närvarande är fallet, har utskottet intet att erinra.

Utskottet hemställer alltså,

att ordinarie förslagsanslaget ersättningar till olönade konsuler och vicekonsuler, nu uppgående till 70,000 kronor, må från och med år 1917 höjas med 5,250 kronor till 75,250 kronor.

*Personliga
gottgörelser
för mistade
konsulatav-
gifter.
(Extra
anslag.)*

9:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom extra anslag för år 1917 till *personliga gottgörelser för mistade konsulatavgifter* bevilja 8,000 kronor.

[9.]

*Ersättning
för förskott
till inköp
av beskick-
ningshus i
Paris.
(Extra
anslag.)*

10:o) Med tillstyrkande av bifall till vad Kungl. Maj:t under punkt 10 av denna huvudtitel föreslagit, hemställer utskottet,

att riksdagen må av det förut beviljade anslaget, 200,000 kronor, till *gäldande av det av statskontoret förskjutna belopp för inköp av beskickningshus i Paris* å extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 25,000 kronor.

[10.]

Internationella byråer m. m.

11:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag hemställer utskottet, *Internationella skiljedomstolens byrå i Haag.*
 att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till bestridande av Sveriges andel i kostnaderna under år 1916 för *den internationella skiljedomstolens byrå i Haag* å extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 5,000 kronor. *(Extra anslag.)* [11.]

12:o) Med tillstyrkande av bifall till vad Kungl. Maj:t under punkt 12 av denna huvudtitel föreslagit, hemställer utskottet, *Internationella fredsbyrån i Bern.*
 att riksdagen må såsom bidrag för år 1917 till *den internationella fredsbyrån i Bern* å extra stat för samma år anvisa ett belopp av 750 kronor. *(Extra anslag.)* [12.]

13:o) Med anledning av vad Kungl. Maj:t uti punkt 13 av denna huvudtitel föreslagit, hemställer utskottet, *Interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat.*
 att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för *den interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat för år 1917* å extra stat för samma år anvisa ett belopp av 750 kronor. *(Extra anslag.)* [13.]

14:o) I punkt 14 av denna huvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom bidrag till bestridande av den svenska gruppens av *Svenska gruppens av den interparlamentariska unionen kostnader.*
 den interparlamentariska unionen kostnader under år 1917 å extra stat för samma år anvisa ett belopp av 11,500 kronor. *(Extra anslag.)*

Departementschefens yttrande i ärendet återfinnes å sid. 19—21 av återopade statsrådsprotokollet. *(Extra anslag.)*

I en inom andra kammaren väckt motion (nr 156) har herr C. Lindhagen hemställt, att riksdagen vid beviljandet av det åskade anslaget å 11,500 kronor till bestridande av den svenska interparlamentariska gruppen

pens kostnader under år 1917 måtte göra det uttalandet, att riksdagen dock förväntar, det gruppen och det nordiska interparlamentariska förbundet i sin verksamhet tillämpar en demokratisk författning och låter olika meningar komma till tals i de frågor, för vilkas behandling bidrag sålunda beviljas från det svenska folket.

Beträffande vad motionären anført till stöd för sitt förslag får utskottet hänvisa till själva motionen.

Av det extra anslag, som plägat anvisas som bidrag till bestridande av den svenska gruppens av den interparlamentariska unionen kostnader, hava under de senaste åren 5,000 kronor årligen avsetts för förvaltningskostnader. Även nu beräknas för detta ändamål enahanda belopp.

I övrigt äro av det begärda anslaget 2,000 kronor avsedda att användas som resebidrag till delegerade vid nordiska interparlamentariska förbundets möte och ett belopp av 4,500 kronor för redigering och tryckning av årsbok samt utgivande av en aktsamling rörande tilldragelser under nu pågående krig av särskilt intresse i folkrättsligt hänseende för Sveriges ställning som neutral stat.

Utskottet har icke haft något att erinra mot vad Kungl. Maj:t sålunda begärt.

Vidkommande herr Lindhagens ovannämnda motion finner sig utskottet icke kunna tillstyrka en sådan inblandning från riksdagens sida i det nordiska interparlamentariska förbundets verksamhetsformer, som ett bifall till motionen skulle innebära, och får därför avstyrka motionen.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Lindhagens motion nr 156 såsom bidrag till bestridande av *den svenska gruppens av den interparlamentariska unionen kostnader under år 1917* å extra stat för samma år anvisa ett belopp av 11,500 kronor.

*Svenska
gruppens av
den interpar-
lamentariska
unionen delta-
gande i uni-
onskonfe-
rens år 1917.*

15:o) Kungl. Maj:t har i punkt 15 av denna huvudtitel föreslagit riksdagen

dels att såsom bidrag till täckande av kostnaderna för den svenska gruppens av den interparlamentariska unionen deltagande i unionens XX:e konferens å extra stat för år 1915 anvisade förslagsanslag, högst, av 15,000 kronor må, därest icke detsamma kommer att tagas i anspråk för täckande

(Extra
anslag.)

[15.]

av kostnaderna för den svenska gruppens deltagande i unionens XIX:e konferens år 1916, få användas såsom bidrag till täckande av kostnaderna för den svenska gruppens deltagande i den unionens konferens, som kan komma att äga rum år 1917;

dels att det anslag av 4,500 kronor, vilket, för den händelse den XIX:e konferensen skulle hava ägt rum redan år 1915, anvisats å extra stat för år 1916 såsom bidrag till täckande av kostnaderna för den svenska gruppens deltagande i unionens XX:e konferens samma år, må, därest det ovan omförmälda anslaget å 15,000 kronor kommer att tagas i anspråk redan år 1916, få användas såsom bidrag till täckande av kostnaderna för den svenska gruppens deltagande i den unionens konferens, som kan komma att äga rum år 1917;

dels ock att, för den händelse, i stället för konferens, möte komme att äga rum mellan delegerade för endast vissa interparlamentariska grupper, av ovanberörda anslag för 1915 och 1916 måtte till täckande av kostnaderna för den svenska gruppens deltagande i sådant möte få utgå bidrag till belopp, som av Kungl. Maj:t må bestämmas.

Beträffande utredningen i ämnet hänvisas till sid. 21—22 av åberopade statsrådsprotokollet.

Av det vid statsverkspropositionen till 1914 års första riksdag fogade statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden den 14 januari 1914 framgår, att när ovannämnda förslagsanslag, högst, av 15,000 kronor, som anvisades på extra stat för år 1915, bestämdes till ett så pass högt belopp, som det nyss nämnda, anledningen härtill var den, att man väntade, att konferensen i fråga skulle hållas i Amerika. Utskottet har icke något att erinra emot att detta anslag, på sätt Kungl. Maj:t begärt, tages i anspråk under år 1917, men förutsätter att — liksom riksdagen vid anslagets beviljande uttalat — därest konferensen icke kommer att hållas i Amerika eller annan utomeuropeisk ort, endast det belopp, 4,500 kronor, som eljest beräknats för deltagande i dylik konferens, tages i anspråk.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit i denna punkt har ej föranlett någon erinran från utskottets sida.

Utskottet hemställer alltså,

- a) att det såsom bidrag till täckande av kostnaderna för den svenska gruppens av den interparlamentariska unionen deltagande i unionens XX:e konferens å extra stat för år 1915 anvisade förslagsanslag, högst, av 15,000 kronor må, därest icke detsamma kom-

mer att tagas i anspråk för täckande av kostnaderna för den svenska gruppens deltagande i unionens XIX:e konferens år 1916, få användas såsom bidrag till täckande av kostnaderna för den svenska gruppens deltagande i den unionens konferens, som kan komma att äga rum år 1917;

b) att det anslag av 4,500 kronor, vilket, för den händelse den XIX:e konferensen skulle hava ägt rum redan år 1915, anvisats å extra stat för år 1916 såsom bidrag till täckande av kostnaderna för den svenska gruppens deltagande i unionens XX:e konferens samma år, må, därest det ovan omförmälda anslaget å 15,000 kronor kommer att tagas i anspråk redan år 1916, få användas såsom bidrag till täckande av kostnaderna för den svenska gruppens deltagande i den unionens konferens, som kan komma att äga rum år 1917; samt

c) att, för den händelse, i stället för konferens, möte komme att äga rum mellan delegerade för endast vissa interparlamentariska grupper, av ovanberörda anslag för 1915 och 1916 måtte till täckande av kostnaderna för den svenska gruppens deltagande i sådant möte få utgå bidrag till belopp, som av Kungl. Maj:t må bestämmas.

Diverse.

*Ålders-
tillägg.
(Ordinarie
anslag.)*
[16.]

16:o) Under punkt 16 av denna huvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, att ordinarie förslagsanslaget ålderstillägg, nu uppgående till 12,000 kronor, må från och med år 1917 höjas med 8,000 kronor till 20,000 kronor.

Utskottet hemställer

att ordinarie förslagsanslaget ålderstillägg, nu uppgående till 12,000 kronor, må från och med år 1917 höjas med 8,000 kronor till 20,000 kronor.

*Trycknings-
kostnader.
(Ordinarie
anslag.)*
[17.]

17:o) Kungl. Maj:t har i punkt 17 av denna huvudtitel föreslagit, att ordinarie förslagsanslaget till bestridande av tryckningskostnader, nu

uppgående till 5,031 kronor, måtte minskas med 17 kronor till 5,014 kronor.

Av statsrådsprotokollet framgår, att ifrågavarande minskning är föreslagen för utjämning av huvudtitelns slutsumma.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten för år 1917 uppföra ordinarie förslagsanslaget till bestridande av tryckningskostnader med oförändrat belopp, 5,031 kronor, dock att i anslaget må göras den jämkning, som kan erfordras för jämnande av huvudtitelns slutsumma.

18:o) Till fortsatt utgivande av Sveriges traktater har Kungl. Maj:t jämväl för år 1917 äskat ett extra anslag av 4,500 kronor.

Sveriges traktater.

Under hänvisning till vad i statsrådsprotokollet (sid. 23 och 24) anförts angående detta ärende får utskottet hemställa,

(Extra anslag.)

[18.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till fortsatt utgivande av Sveriges traktater för år 1917 bevilja ett extra anslag av 4,500 kronor.

19:o) Under punkt 19 av denna huvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, att till täckande av vissa av statskontoret förskottsvis bestridda utgifter bevilja ett extra anslag för år 1917 till belopp av 102,163 kronor.

Ersättning för statskontorets förskott.

(Extra anslag.)

Under hänvisning till vad i statsrådsprotokollet (sid. 24—25) meddelas angående ifrågavarande förskott, får utskottet hemställa,

[19.]

att riksdagen må, till täckande av vissa av statskontoret förskottsvis bestridda utgifter bevilja ett extra anslag för år 1917 till belopp av 102,163 kronor.

20:o) Beträffande de ordinarie anslag, vilka icke blivit här ovan särskilt onförmälda, har Kungl. Maj:t icke föreslagit någon ändring.

Övriga ordinarie anslag.

Emellertid framgår av statsrådsprotokollet att anslaget till vikariatsersättning, extra biträden m. m. i utrikesdepartementet, vilket anslags belopp är beroende av det beslut, som kommer att fattas i anledning av

[20.]

det under punkt 2:o här ovan omförmälda förslaget angående förstärkning av departementets arbetskrafter m. m., endast är *beräknat* såsom oförändrat ordinarie anslag.

Med anledning härav får utskottet hemställa,

att samtliga de ordinarie anslag under denna huvudtitel, i avseende å vilka utskottet icke här ovan framställt särskilda förslag, må med undantag av anslaget till vikariatsersättning, extra biträden m. m. i utrikesdepartementet, i riksstaten för år 1917 uppföras med oförändrade belopp.

Stockholm den 5 februari 1916.

På statsutskottets vägnar:

CARL SWARTZ.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar *C. J. G. Swartz, S. H. Kvarnzelius, O. Jonsson, O. M. Strömberg, H. H. K. Ericson, G. M. H. Ekelund, A. C. Lindblad, O. Bergqvist, A. Pers, K. A. Malmborg, J. S. Almer* och *C. G. Österberg* samt
från andra kammaren: herrar *A. Ekman, F. W. Thorsson, H. Andersson* i Skivarp, *K. V. Rydén* i Malmö, *C. Persson* i Stallerhult, *G. Odqvist, E. A. Nilson* i Örebro, *N. A. Nilsson* i Kabbarp, *A. Wiklund, J. Ström, C. R. Jansson* i Falun och *A. V. Sävström*, med undantag därav att i behandlingen av *punkterna 5—20* deltagit i stället för herr *H. Andersson* i Skivarp herr *J. Erlansson*.

Reservationer:

vid *punkt 4* (ang. beskickningar och konsulat)

av herrar *F. W. Thorsson* och *A. V. Sävström*, vilka ansett att utskottet bort hemställa,

a) att riksdagen må från och med år 1917 uppföra — — — — — ortstillägg;

b) att Kungl. Maj:ts förslag om höjning av generalkonsulns i London avlöning till 24,000 kronor icke må av riksdagen bifallas;

c) att riksdagen må från och med år 1917 i stället för den i staten för beskickningar och konsulat uppförda avlöning, 15,000 kronor, för en konsul i Moskwa, uppföra en avlöning för en generalkonsul därstädes med 21,000 kronor, därav 6,600 kronor i lön, 3,000 kronor i tjänstgöringspenningar och 11,400 kronor i ortstillägg, innefattande även kostnaden för kansli-lokal;

d) att riksdagen må från och med år 1917 uppföra — — — — — ortstillägg;

e) att Kungl. Maj:ts förslag om inrättande av ett generalkonsulat i Montreal icke må av riksdagen bifallas;

f) att riksdagen må från och med år 1917 uppföra — — — — — vid konsulatet i Montreal — — — — — ortstillägg;

av herrar *A. C. Lindblad*, *K. V. Rydén* i Malmö, *N. A. Nilsson* i Kabbarp och *C. R. Jansson* i Falun, vilka ansett att utskottet bort hemställa,

a) att riksdagen må från och med år 1917 uppföra — — — — — ortstillägg;

b) att Kungl. Maj:ts förslag om höjning av generalkonsulns i London avlöning till 24,000 kronor icke må av riksdagen bifallas;

c) att riksdagen må från och med år 1917 i stället för — — — — — kanslilokal;

d) att riksdagen må från och med år 1917 uppföra — — — — — ortstillägg;

e) att Kungl. Maj:ts förslag om inrättande av ett generalkonsulat i Montreal icke må av riksdagen bifallas;

f) att riksdagen må från och med år 1917 uppföra — — — — — vid konsulatet i Montreal — — — — — ortstillägg.

Vid *punkt 7* (angående kontorskostnadsersättningar åt lönade konsuler)

av herrar *A. C. Lindblad, F. W. Thorsson, K. V. Rydén* i Malmö *N. A. Nilsson* i Kabbarp, *C. R. Jansson* i Falun och *A. V. Sävström*, vilka ansett, att utskottet bort hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke må av riksdagen bifallas.

Tabell över anslagen under riksstatens tredje huvudtitel. Utrikesdepartementet.

1916 års riksstat anslår:				Förslag till blivande riksstat:									
Ordinarie anslag		Ordinarie anslag			Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag		
Kronor	ö.	Kronor	ö.		Kronor ⁷	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	
Departementet.													
24,000	—			Departementschefen, ministern för utrikes ärendena	24,000	—							
87,950	—			Departementet	87,950	—							
				Provisorisk lönereglering för departementet, <i>förslagsanslag</i>			21,523	—					
				Förstärkning av departementets arbetskrafter m. m.			38,000	—					
15,100	—			Vikariatsersättning, extra biträden m. m. i departementet	15,100	—							
		127,050	—	Avlöning åt kvinnliga biträden i departementet .			14,000	—	127,050	—	73,523	—	
Sveriges representation i utlandet.													
1,042,300	—			Beskickningar och konsulat.									
				Nuvarande belopp			1,042,300	—					
				ökas med			39,000	—	1,081,300	—			
				Upprättande av nya konsulat i Ryssland				45,000	—				
				Personligt lönetillägg åt kanslisten vid beskickningen i Madrid och Lissabon B. C. T. Molin .				1,000	—				
10,000	—			Vikariatsersättning vid beskickningar och konsulat samt lönefyllnad till vissa konsulsbefattningar, <i>förslagsanslag</i>			10,000	—					
35,200	—			Kontorskostnadsersättningar åt lönade konsuler. Nuvarande belopp			35,200	—					
				ökas med			800	—	36,000	—			
70,000	—			Ersättningar till olönade konsuler och vicekonsuler, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp 70,000: —									
				ökas med			5,250	—	75,250	—			
				Personliga gottgörelser för mistade konsulatavgifter				8,000	—				
36,000	—			Diplomat- och konsulsaspiranter			36,000	—					
28,000	—			Militär- och marinattachéer			28,000	—					
40,000	—			Handelsattachéer, <i>reservationsanslag</i>			40,000	—					
15,000	—			Ekiperingspenningar, <i>förslagsanslag</i>			15,000	—					
24,200	—			Extra biträden, kanslivaktmästare och andra utgifter vid beskickningar och konsulat			24,200	—					
		1,300,700	—	Ersättning för förskott till inköp av beskickningshus i Paris				25,000	—	1,345,750	—	79,000	—

¹ Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver utskottet framdeles kommer att avgiva särskilt utlåtande.

1916 års riksstat anslår:				Förslag till blivande riksstat:							
Ordinarie anslag		Ordinarie anslag									
Kronor	ö.	Kronor	ö.								
				Internationella byråer m. m.							
				Sveriges andel i kostnaderna under år 1916 för den internationella skiljedomstolens byrå i Haag							
				Bidrag till den internationella fredsbyrån i Bern							
				Bidrag till interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat							
				Bidrag till svenska gruppens av interparlamenta- riska unionen ¹ kostnader							
				Diverse.							
				Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande be- lopp . . . . . 12,000: —							
12,000 —				ökas med . . . . . 8,000: —							
68,000 —				Rese- och flyttningersättning, inspektioner, till- fälliga uppdrag, <i>förslagsanslag</i>							
171,000 —				Skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m., <i>förslagsanslag</i>							
5,031 —				Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp . . . . . 5,031: —							
				minskas med . . . . . 17: —							
35,000 —				Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar, <i>förslagsanslag</i>							
120,000 —				Hemliga utgifter							
				Till fortsatt utgivande av Sveriges traktater . .							
				Till täckande av vissa förskott							
411,031 —											
1,838,781 —											
				Summa							